

הוכן מתוכנת תורת אמת, מותר להפיץ בכפוף לתנאי רשיון - [CC BY-NC-SA 2.5](#) אסור
בשימוש מסחרי
בס"ד - כל הזכויות שמורות (c) ל' פנחס ראובן שליט"א

הקדמת ספר הזוהר

א א ב ב ג ג

דף א ע"א

(דף א ע"א) רבי חזקיה פתח, כתיב, (שיר השירים ב) (פנחס רלג, ופי' תשא קפט) כְּשׁוֹשָׁנָה בֵּין הַחוּחִים. מֵאֵן שׁוֹשָׁנָה, דָּא כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל. (בגין דאית שושנה ואית שושנה), מֵה שׁוֹשָׁנָה דְּאִיהִי בֵּין הַחוּחִים אֵית בֵּה סוּמָק וְחוּר, אוּף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֵית בֵּה דִין וְרַחֲמֵי. מֵה שׁוֹשָׁנָה אֵית בֵּה תְּלִיסָר עָלִין, אוּף כְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל אֵית בֵּה תְּלִיסָר מְכִילָן דְּרַחֲמֵי דְּסַחְרִין לֵה מְכַל סְטָרָהָ. אוּף אֱלֹהִים דְּהָכָא (נשא דף קלא ב, וקלח, וקמז) (שמות קפו א) מִשְׁעֶתָא דְּאֲדָכֶר אֶפִּיק תְּלִיסָר תִּיבִין לְסַחְרָא לְכְּנֶסֶת יִשְׂרָאֵל וּלְנִטְרָא לֵה.

וּלְבִתֵּר אֲדָכֶר זְמָנָא אַחְרָא. אֲמַאי אֲדָכֶר זְמָנָא אַחְרָא. בְּגִין לְאַפְקָא חֲמִשׁ עָלִין תְּקִיפִין דְּסַחְרִין לְשׁוֹשָׁנָה. (פנחס רלג וצ"ע בקז א), וְאֲנֹן חֲמִשׁ אֲקָרוּן יְשׁוּעוֹת. וְאֲנֹן חֲמִשׁ [חֲמִשִּׁין] תִּרְעִין. וְעַל רָזָא דָּא כְּתִיב (תהלים קטז) (תרומה קס"ט) כּוֹס יְשׁוּעוֹת אֲשָׁא דָּא כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה אֲצִטְרִיד לְמַהּוֹי עַל חֲמִשׁ אֲצַבְעֵן וְלֹא יִתִּיר. כְּגִוּוֹנָא דְּשׁוֹשָׁנָה דִּיתְבָּא עַל חֲמִשׁ עָלִין תְּקִיפִין דִּיגְמָא דְּחֲמִשׁ אֲצַבְעֵן. וְשׁוֹשָׁנָה דָּא אִיהִי (תרומה קלא) כּוֹס שֶׁל בְּרָכָה. מֵאֱלֹהִים תִּנְיָנָא עַד אֱלֹהִים תְּלִיתָאָה חֲמִשׁ תִּיבִין. מְכָאן וּלְהִלָּאָה אֹר דְּאֲתַבְּרִי וְאֲתַנְיִז וְאֲתַכְּלִיל בְּבִרְיַת הַהוּא דְּעָאֵל בְּשׁוֹשָׁנָה (ס"א דא) וְאַפִּיק בֵּה זֶרְעָא. וְדָא אֲקָרִי עַץ עוֹשֶׂה (סב ב) פְּרִי אֲשֶׁר זֶרְעוּ בּוֹ. וְהַהוּא זֶרַע קִימָא בְּאוֹת בְּרִית מִמֶּשׁ. וּכְמָה דְּדִיּוֹקָנָא דְּבִרְיַת אֲזִדְרַע בְּאַרְבְּעִין וְתִרְיָן זְוִיגִין הַהוּא (נ"א דההוא) זֶרְעָא, כִּד אֲזִדְרַע שְׁמָא גְּלִיפָא מְפָרֵשׁ בְּאַרְבְּעִין וְתִרְיָן אֲתֹן דְּעוֹבְדָא

דף א ע"ב

בְּרִיאשִׁית, רַבִּי שְׁמַעוֹן פָּתַח (שיר השירים ב) (צז א, לט ע"ב, ויקרא ד ב, לקמן ה) הַנְּצָנִים נִרְאוּ בְּאַרְץ. הַנְּצָנִים, דָּא עוֹבְדָא דְּבְרִיאשִׁית, נִרְאוּ בְּאַרְץ אֵימָתִי, בְּיוֹם הַשְּׁלִישִׁי, דְּכְתִיב וַתּוֹצֵא הָאָרֶץ כֶּדֶן נִרְאוּ בְּאַרְץ. עַת הַזְמִיר הִגִּיעַ, דָּא יוֹם

רביעי דהוה ביה זמיר עריצים, מארת חסר. וקול התור, דא יום חמישי, דכתיב ישרצו המים וגו' למעבד תולדות. נשמע, דא יום ששי דכתיב נעשה אדם. דהוה עתיד למקדם עשיה לשמיעה, דכתיב (דף א ע"ב) הכא נעשה אדם, וכתיב התם נעשה ונשמע. בארצנו, דא יום שבת דאיהו דוגמת ארץ החיים.

(שהוא עולם הבא. עולם הנשמות עולם הנחמות). (נ"א דבר אחר) הנצנים אליו אנון אבהו דעאלו במחשבה ועאלו בעלמא דאתי ואתגניזו תמן. ומתמן נפקו בגניזו ואטמירו גו (נ"א בהו) נביאי קשוט. אתיליד יוסף ואטמירו ביה, עאל יוסף בארעא קדישא ונציב לון תמן, וכדון נראו בארץ ואתגלו תמן. ואימתי אתחזון, בשעתא דאתגלי קשת בעלמא. דהא בשעתא דקשת אתחזי כדון אתגלון אנון, ובההיא שעתא עת הזמיר הגיע עדן לקצץ חיבין מעלמא. אמאי אשתזיבו, בגין דהנצנים נראו בארץ, ואלמלא דנראו לא אשתארונו בעלמא, ועלמא לא אתקיס.

ומאן מקיס עלמא וגרים לאבהו דאתגלון, קל ינוקי דלעאן באורייתא, ובגין אנון רביין דעלמא, עלמא אשתזיב. לקבליהון, (שיר השירים א) תורי זהב נעשה לך, אליו אנון ינוקי רביין עולמין דכתיב, (שמות כ"ה) ועשית שנים כרובים זהב.

בראשית רבי אלעזר פתח (ישעיה מ) שאו (דף ל' א) מרום עיניכם וראו מי ברא אלה. שאו מרום עיניכם לאן אתר, לאתר דכל עינין תלגאן ליה. ומאן איהו, פתח עינים. ותמן תנדעון דהאי סתים עתיקא דקימא לשאלה. ברא אלה. ומאן איהו מ"י. ההוא (שמות ק"מ א) דאקרי מקצה השמים לעילא. דכלא קימא ברשותיה. ועל דקימא לשאלה ואיהו בארץ סתים ולא אתגלגא, אקרי מ"י, דהא לעילא לית תמן שאלה. והאי קצה השמים אקרי מ"י.

ואית אחרא לתתא ואקרי מ"ה. מה בין האי להאי, אלא קדמא סתימא דאקרי מ"י קימא (תרומה קל"ח א, ויקהל רי"א, בהעלותך קמ"ח ב, ולחלו ט' א', י"ו, קס"ז א', שמות קנ"ז) לשאלה, כיון דשאל בר נש ומפשפש לאסתכלא ולמנדע מדרגא לדרגא עד סוף כל דרגין, כיון דמטי תמן, מ"ה. מה ידעת, מה אסתכלתא, מה פשפשתא, הא כלא סתים כדקדמיתא.

ועל רזא דנא כתיב, (איכה ב) מה אעידך מה אדמה לך. כד אתחריב בן מקדשא נפק קלא ואמר מה אעידך (נ"א ומה [מה] אדמה לך, בההוא מ"ה אעידך) בכל יומא ויומא, [והא] אסהידת בך מיומין קדמאין דכתיב, (דברים ל) העדתי בכם היום את השמים ואת הארץ. ומה אדמה לך בההוא גונא ממש עטרית לך בעטרין קדישין עבדית לך שלטנו על עלמא דכתיב, (איכה ב) הזאת העיר שראמרו כלילת יפיי וגו' קרינא לך (תהלים קכ"ב) ירושלם הבנויה כעיר שחברה לה.

(איכה ב) מה אשׁוּה לך. כְּגוֹנוֹא דְאַנְתָּ יִתְבַּה, הָכִי הוּא כְּבִיכּוֹל לְעִילָא. כְּגוֹנוֹא דְלֹא עָאֲלִין הַשְׁתָּא בְּדַ עֲמָא קְדִישָׁא בְּסִדְרִין קְדִישִׁין, הָכִי אוּמִינָא לְךָ דְלֹא אִיעוּל אָנָּא לְעִילָא עַד דִּיעֲלוּן בְּדַ אַכְלוּסָד לְתַתָּא. וְדָא אִיהוּ נַחְמָה דִּילְךָ הוּאִיל דְדִרְגָּא דָּא אֲשׁוּה לְךָ בְּכֻלָּא. וְהַשְׁתָּא דְאַנְתָּ הָכָא גְדוּל פִּיִּם שְׁבִרְךָ. וְאִי תִימָא דְלִית לְךָ קִימָא וְאַסּוּתָא, מִיִּי (שְׁמוֹת רַל"ז ב) יִרְפָּא לְךָ, וְדָאִי הָהוּא דְרָגָא סְתִימָאָה עֲלָאָה דְכֻלָּא קִימָא בִּיה יִרְפָּא לְךָ וְיוֹקִים לְךָ.

מִיִּי קָצָה הַשְׁמִים לְעִילָא, מִיִּי וְעַד קָצָה הַשְׁמִים לְתַתָּא (קָצָה הַשְׁמִים לְתַתָּא). וְדָא יִרִית יַעֲקֹב דְאִיהוּ מְבָרִיחַ מִן הַקָּצָה אֶל הַקָּצָה, מִן הַקָּצָה קְדָמָאָה דְאִיהוּ מִיִּי, אֶל הַקָּצָה בְּתִרְגָּא דְאִיהוּ מִיִּי, בְּגִין דְקָאִים בְּאַמְצָעִיתָא. וְעַל דָּא מִי בְרָא אֱלֹה.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר בְּנִי פִסּוֹק מִילְךָ וְיִתְגַּלִּי סְתִימָא דְרָזָא עֲלָאָה דְבְנִי עֲלָמָא לֹא יִדְעִין. שְׁתִּיק רַבִּי אֶלְעָזָר. בְּכָה רַבִּי שְׁמַעוֹן וְקָאִים רַגְעָא (נ"א שְׁעָתָא) חֲדָא.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אֶלְעָזָר מֵאִי אֱלֹה. אִי תִימָא כְּכִבִּיא וּמְזִלִי, הָא אֲתֵהֲזָאן תַּמּוֹן תְּדִיר. וּבְמִיִּי אֲתֵבְרִיאָו כְּמָא דְאַתָּ אָמַר, (תַּהֲלִים לג) בְּדָבָר יִי שְׁמִים נַעֲשׂוּ. אִי עַל מַלְיָן סְתִימָין לֹא לְכַתּוּב אֱלֹה דְהָא אִיתְגַּלְיָא אִיהוּ. אֶלָּא רָזָא דָּא לֹא אֲתֵגַלְיָא בְּרַ יוֹמָא חַד דְהוּינָא עַל כִּיף יִמָּא, וְאַתָּא אֱלִיהוּ וְאָמַר לִי רַבִּי, יִדְעָתָּ מַה הוּא, מִי בְרָא אֱלֹה. אֲמִינָא לִיה אֱלִין שְׁמִיָּא וְחִילָהוֹן עוּבְדָּא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא דְאִית לִיה לְבַר נֶשׁ לְאַסְתְּכֻלָּא בְּהוּ וּלְבִרְכָּא לִיה דְכַתִּיב, (תַּהֲלִים ח) כִּי אֶרְאֶה שְׁמִיךָ מַעֲשֶׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ וְגו' יִי אֲדוֹנֵינוּ מַה אֲדִיר שְׁמִיךָ בְּכָל הָאָרֶץ.

דף בע"א

אָמַר לִי רַבִּי מֶלֶךְ סְתִימָא הָוָה קָמִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, וְגַלִּי בְּמַתִּיבְתָּא עֲלָאָה וְדָא הוּא. בְּשַׁעְתָּא דְסְתִימָא דְכָל סְתִימָין בָּעָא לְאַתְגַּלְיָא, עֲבַד בְּרִישָׁא נְקוּדָ"ה (לַחֲלֹן ט"ו א', מִשְׁפָּטִים ק"ה א', ט' ב', שְׁמוֹת רַכ"ו ב', רַכ"ח א) חֲדָא, וְדָא סְלִיק לְמַהוּי מַחֲשָׁבָה. צִייר בָּהּ כָּל צִיּוּרִין. חֲסַק בָּהּ כָּל גְּלִיפִין.

וְאַגְלִיף גּוֹ בּוֹצִינָא קְדִישָׁא סְתִימָא גְּלִיפּוֹ דְחַד צִיּוּרָא סְתִימָאָה קְדָשׁ קְדִישִׁין בְּנִינָא עֲמִיקָא דְנִפְק מִגּוֹ מַחֲשָׁבָה וְאַקְרִי מִיִּי שִׁירוּתָא (נ"א רַאשִׁיתָא) לְבִנְיָנָא. קִימָא וְלֹא קִימָא. עֲמִיק וְסְתִים בְּשָׁמָא. לֹא אֲקָרִי אֶלָּא מִיִּי. בָּעָא לְאַתְגַּלְיָא וְלֹאֲתִקְרִי בְּשָׁמָא (דָּא) וְאַתְלַבֵּשׁ בְּלְבוּשׁ יָקָר דְנִהִיר וּבְרָא אֱלֹה, וְסְלִיק אֱלִיָּה בְּשָׁמָא. אֲתַחֲבִרוּן אֲתוּוֹן אֱלִין בְּאֱלִין וְאַשְׁתַּלִּים בְּשָׁמָא אֱלֹהִים. וְעַד לֹא בְרָא אֱלֹה לֹא סְלִיק בְּשָׁמָא אֱלֹהִים. וְאַנוּן דְחָבוּ בְּעִגְלָא (נ"א בַּעֲלָמָא). עַל רָזָא דְנָא אָמְרוּ (שְׁמוֹת לז) אֱלֹה אֱלֹהֶיךָ יִשְׂרָאֵל.

וּכְמָה דְאַשְׁתַּתַּף מִיִּי בְּאַלְהָ, הָכִי הוּא שְׁמָא דְאַשְׁתַּתַּף תְּדִיר. וּבְרָזָא דָּא אֲתַקִּיִּים עֲלָמָא. וּפְרַח אֱלִיהוּ וְלֹא חֲמִינָא לִיה. וּמִנִּיהּ יִדְעָנָא מֶלֶךְ (דָּא)

דְּאוֹקִימָנָא (וקאימנא) עַל רָזָא וְסִתְרָא דִּילָהּ. אֲתָא רַבִּי אֲלֶעָזָר וְכִלְהוּ חֲבֵרִיָּא וְאַשְׁתַּטְחוּ קַמֶּיהָ. בָּכוּ וְאָמְרוּ אֲלֵמָלָא לָא אֲתִינָא לְעֵלְמָא אֱלָא לְמִשְׁמַע דָּא דִּי.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן עַל דָּא שְׁמִיא וְחִילִיהוֹן בְּמִ"ה אֲתִבְרִיאוּ, דְּכִתִּיב (תהלים שם) כִּי אֲרָאָה שְׁמִידָא מַעֲשֵׂה אֲצַבְעוֹתֶיךָ וְגו' וְכִתִּיב, (תהלים שם) מִ"ה אֲדִיר שְׁמִידָא בְּכָל הָאָרֶץ אֲשֶׁר תִּנְהַ" הוֹדֶד" עַל" הַשָּׁמַיִם", עַל הַשָּׁמַיִם אִיהוּ לְסִלְקָא בְּשָׁמָא. בְּגִין דְּבָרָא נְהוֹרָא לְנְהוּרִיָּה וְאַתְלַבֵּשׁ דָּא בְּדָא וְסִלִּיק בְּשָׁמָא עֲלָאָה. וְעַל דָּא בְּרֵאשִׁית בָּרָא אֱלֹהִים, דָּא אֱלֹהִים עֲלָאָה, דְּהָא מִ"ה לָא הוּי הָכִי וְלָא אֲתִבְנִי.

אֱלָא בְּשַׁעֲתָא דְּאַתְמַשְׁכֵּן אֲתוּוֹן אֱלִין (מאילין) אֱלִיָּה מְלַעֲיָלָא לְתַתָּא. וְאַמָּא אוֹזִיפַת אֶל פְּנֵי הָאָדוֹן יי, וְדָא אֲקָרִי אָדוֹן כְּמָא דְּאַתָּ אָמַר, (יהושע ג) הִנֵּה אַרְוֹן הַבְּרִית אָדוֹן כָּל הָאָרֶץ. כְּדִין נִפְקַת ה' וְאַעֲיִלַת יי, וְאַתְקַשְׁיטַת בְּמֵאנִי דְּכוּרָא לְקַבְלִיהוֹן דְּכָל דְּכַר בִּישְׂרָאֵל.

וְאַתְוּוֹן אַחֲרָנִין מְשַׁכֵּן לוֹן יִשְׂרָאֵל מַעֲיָלָא לְגַבֵּי אֲתֵר דָּא (תהלים מב) אֱלֹה אֲזַכְרָה. אֲדַכְרָנָא בְּפוּמָאִי וְשְׁפִיכָנָא דְּמַעְאִי (ברעות נפשי בגין לאמשכא אתוון אליו) וְכְדִין אֲדִידָם מַעֲיָלָא עַד בֵּית אֱלֹהִים, לְמַהוּי אֱלֹהִים כְּגוֹנוֹנָא דִּילִיהּ. וּבְמֵאנִי, (תהלים מב) בְּקוֹל רִנָּה וְתוֹדָה הִמּוֹן חוֹגֵג.

אָמַר רַבִּי אֲלֶעָזָר שְׁתִּיקָא דִּילִי בְּנָא מְקַדָּשָׁא לְעִילָא וּבְנָא מְקַדָּשָׁא לְתַתָּא. וּבּוֹדָאִי מֶלֶךְ בְּסַלַע מִשְׁתוֹקָא בְּתֵרִין. מֶלֶךְ בְּסַלַע מַה דְּאֲמַרְנָא וְאַתְעַרְנָא בֵּיהּ, מִשְׁתוֹקָא בְּשִׁתִּים מַה דְּשְׁתִּיקָנָא דְּאֲבָרוּ וְאִיבְנוּ תֵרִין עֲלֵמִין כְּחֻדָּא.

דף בע"ב

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן מִכָּאן וְלְהֵלָאָה שְׁלִימוּ דְּקָרָא, דְּכִתִּיב, (ישעיה מ) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאִים, תֵּרִין דְּרָגִין אֲנוּן דְּאִיצְטְרִיד לְמַהוּי רָשִׁים כָּל חַד מִינֵיהוּ. חַד דָּא דְּאַתְמַר מִ"ה. וְחַד מִ"י. דָּא עֲלָאָה וְדָא תַתָּאָה. דָּא עֲלָאָה רָשִׁים וְאָמַר (שמות קסח ב', וקלח ב) הַמוֹצִיא בְּמִסְפָּר צָבָאִים, הַמוֹצִיא הֵהוּא דְּאַשְׁתַּמוּדַע וְלִית כְּוֹתִיָּה. כְּגוֹנוֹנָא דָּא הַמוֹצִיא לָחֶם מִן הָאָרֶץ. הַמוֹצִיא הֵהוּא דְּאַשְׁתַּמוּדַע דָּא דְּרָגָא תַתָּאָה, וְכֵלָא חַד. בְּמִסְפָּר שְׁתֵּין רַבּוּא אֲנוּן דְּקִימִין כְּחֻדָּא, וְאַפִּיקוּ חִילִין לְזִינֵיהוּ דְּלִית לוֹן חֲשְׁבָנָא.

(נ"א כגוונא דא) לְכֵלָם, בִּין אֲנוּן שְׁתֵּין, בִּין כָּל חִילִין דִּילְהוֹן, בְּשֵׁם יְקָרָא. מֵאִי בְּשֵׁם יְקָרָא. אִי תִימָא דְּקָרָא לוֹן בְּשִׁמְהֵתְהוֹן, לָאוּ הָכִי הוּא, דָּאִם כֵּן בְּשִׁמּוֹ מִבְּעִי לִיהּ. אֱלָא בְּזִמְנָא דְּדִרְגָּא דָּא לָא סִלִּיק בְּשָׁמָא (לעילא) וְאַקְרִי מִ"י, לָא אוֹלִיד וְלָא אֲפִיק טְמִירִין לְזִינֵיהּ אֶף עַל גַּב דְּכִלְהוּ הוּי טְמִירִין בֵּיהּ. כִּין דְּבָרָא אֱלִיָּה וְאַסְתַּלַּק בְּשִׁמְיָהּ וְאַקְרִי אֱלֹהִים, כְּדִין בְּחִילָא דְּשָׁמָא דָּא אֲפִיק לוֹן בְּשִׁלְיָמוֹ, וְדָא הוּא בְּשֵׁם יְקָרָא, בְּהֵהוּא שֵׁם דִּילִיהּ קָרָא וְאַפִּיק

כָּל זֵינָא וְזֵינָא לְאַתְקִימָא בְּשְׁלִימוּתִיהּ. כְּגִוּוֹנָא דָּא (שְׁמוֹת לֹא) רָאָה קִרְאִיתִי בְּשֵׁם. אֲדַכְרָנָא שְׁמִי לְאַתְקִימָא בְּצִלָּאֵל עַל קִיּוֹם אֲשֶׁלְמוּתִיהּ.

מְרֹב אוֹנִים, (יִשְׁעִיָּה מ) מְאִי מְרֹב אוֹנִים, דָּא (פְּקוּדֵי רִלְיָא ב) רִישׁ דְּרַגְיָן, דְּסִלְיָקוּ בִּיהּ כָּל רְעוּתֵין וְאַסְתַּלְקוּ בִּיהּ (דף ב ע"ב) בְּאַרְח סְתִים. וְאַמְיָץ כַּח דָּא רָזָא דְעֻלְמָא עֲלָאָה דְאַסְתַּלַּק בְּשֵׁם אֱלֹהִים כְּדַקְאֻמְרוֹן. אִישׁ לֹא נַעְדָּר מְאֻנוֹן שְׁתֵּין רַבּוּא דְאַפִּיק בְּחִילָא דְשֻׁמָּא. וּבְגִין דְּאִישׁ לֹא נַעְדָּר, בְּכָל אֲתֵר דְּמִיתוּ יִשְׂרָאֵל וְאַתְעֵנְשׁוּ בְּחוּבֵיהוּ אֲתַמְנוּן וְלֹא אַעְדָּר מְאֻנוֹן (קִנְיָן א', שְׁמוֹת כ"ב א) שְׁתֵּין רַבּוּא אֲפִילוּ חַד. בְּגִין לְמַהּוֹי כְּלָא דְיוֹקְנָא חַדָּא. כְּמָה דְּאִישׁ לֹא נַעְדָּר לְעִילָא, אוּף הָכִי לֹא נַעְדָּר לְתַתָּא.

בְּרֵאשִׁית, רַב הַמְנוֹנָא סָבָא אָמַר, אֲשַׁכְּחוּ אֲתָנוּן בְּהַפּוּכָא. בִּי"ת בְּקִדְמִיתָא וּלְבִתֵּר. ב' בְּקִדְמִיתָא הֵינּוּ בְּרֵאשִׁית. בְּרָא לְבִתֵּר. אֲלִי"ף בְּקִדְמִיתָא וּלְבִתֵּר. אֲלִי"ף בְּקִדְמִיתָא הֵינּוּ אֱלֹהִים. אֶת לְבִתֵּר. אֶלָּא כַּד בָּעָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְמַעַבְדַּ עֻלְמָא, כָּל אֲתָנוּן הוּוּ סְתִימִין, וְתֵרִין אֲלָפִין שְׁנִין עַד דְּלֹא בְּרָא עֻלְמָא הָוָה מְסִתְפַּל קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא וְאַשְׁתַּעֲשַׁע בְּהוּ.

כַּד בָּעָא לְמַבְרִי עֻלְמָא, אֲתֵנו (מִקֶּץ ר"ד א', ויגש ר"ה ב) כָּל אֲתָנוּן קַמִּיהּ מְסוּפָּא אֲרִישִׁיָּהוּ. שְׁרִיאת אֶת **ת** לְמִיעַל בְּרִישָׁא, אֲמָרָה, רַבּוֹן עֻלְמִין נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֻלְמָא, דְּאֵנָּא חוֹתְמָא דְּגוֹשְׁפִּנְקָא דִּילָךְ אֲמִי"ת, וְאֶת אֲתַקְרִיאת אֲמִי"ת, יְאוּת לְמַלְכָּא (אִמְתָּ) לְמַשְׁרִי בְּאוּת אֲמִי"ת וּלְמַבְרִי בִי עֻלְמָא. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, יְאוּת אֲנִת וְצִפְאָה אֲנִת, אֶלָּא לִית אֲנִת כְּדָאי לְמַבְרִי בְּךָ עֻלְמָא, הוּאִיל וְאֲנִת זְמִינָא לְמַהּוֹי רְשִׁים עַל מְצַחִין דְּגוּבְרִין מְהִימְנִין דְּקִימֻ אוּרִיתָא מֵאֲלִי"ף וְעַד תִּי"ו, וּבְרִשִׁימוֹ דִּילָךְ יְמוּתוֹן. וְעוֹד דְּאֲנִת חוֹתְמָא דְּמוּת. הוּאִיל וְאֲנִת כְּךָ, לִית אֲנִת כְּדָאי לְמַבְרִי בְּךָ עֻלְמָא. מִיֵּד נִפְקֵת.

עֲאֵלַת אֶת **ש** קַמִּיהּ, אֲמָרָה קַמִּיהּ, רַבּוֹן עֻלְמִין, נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֻלְמָא, דְּבִי אֲתַקְרִי שְׁמָךְ שְׁדִי"י, וְיְאוּת לְמַבְרִי עֻלְמָא בְּשֻׁמָּא קְדִישָׁא. אָמַר לָהּ, יְאוּת אֲנִת, וְטַב אֲנִת וְקִשּׁוּט אֲנִת, אֲבָל הוּאִיל וְאֲתָנוּן דְּזִיּוּפָּא נְטִלִין לָךְ לְמַהּוֹי עֲמָהוּן, לֹא בְּעִינָא לְמַבְרִי בְּךָ עֻלְמָא, דְּבִגִין דְּלֹא יִתְקַיִם שְׁקֵרָא, אֶלָּא אִי יִטְלוּן לָךְ **ק"ר** מִכָּאן מָאן דְּבִעֵי לְמִימַר שְׁקֵרָא (וּיִקְהַל רִט"ו ב) יִטּוֹל יִסּוּדָא דְּקִשּׁוּט בְּקִדְמִיתָא וּלְבִתֵּר יוֹקִים לִיהּ שְׁקֵרָא, דְּהָא אֶת אֶת קִשּׁוּט אִיהוּ, אֶת קִשּׁוּט דְּאַבְהֶתֶן דְּאַתְיִיחְדוּ בְּהּ. **ק"ר** (פְּקוּדֵי רִס"ד א', תְּרוּמָה קמ"ח)

ב) אֲתָנוּן דְּאַתְחִזִּיאוּ עַל סִטְרָא בִישָׁא אֲנוּן וּבְגִין לְאַתְקִימָא נְטִלִי אֶת **ש** בְּגוּוִיָּהוּ וְהוּי קֶשֶׁר. כִּיּוֹן דְּחִמָּאֵת הָכִי נִפְקֵת מִקַּמִּיהּ.

עֲאֵלַת אֶת **צ** אֲמָרָה קַמִּיהּ, רַבּוֹן עֻלְמָא נִיחָא קַמָּךְ לְמַבְרִי בִי עֻלְמָא דְּאֵנָּא (ס"א דב) בִּי חֲתִימִין צְדִיקִים, וְאֲנִת דְּאַתְקִרִיאת צְדִיק, בִּי רְשִׁים דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים יא) כִּי צְדִיק יִי צְדָקוֹת אֱהָב, וּבִי יְאוּת לְמַבְרִי עֻלְמָא. אָמַר לָהּ צְדִיק,

צדיק אנת, וצדיק אנת אתקריאת, אבל אנת צריך למהוי טמירא, לית אנת צריך לאתגליא כל כך בגין דלא למיחב פתחון פה לעלמא. מאי טעמא

ב איהי, אתיא יי דשמא דברית קדישא ורכיב עליה (ואתאחד) (ואתאחיד) בהדה. ורזא דא כד ברא קודשא בריך הוא לאדם הראשון דו פרצופין בראו. ובגין כך אנפוי דיו"ד מהדר לאחורא כגוונא דא [חסר ציור] ולא אתהדרו אנפין באנפין כגוונא דא [חסר ציור], אסתכל לעילא כגוונא דא [חסר ציור], אסתכלת לתתא כגוונא דא [חסר ציור], אמר לה קודשא בריך הוא (תוב) (תו), דאנא זמין לנסרא לך ולמעבד לך אפין באפין אבל באתרא אחרא תסתלק. נפקת מקמיה ואזלת.

עאלת את **ב** אמרה קמיה, רבון עלמין ניחא קמך למברי בי עלמא דהא פורקנא דאנת זמין למעבד בעלמא בי רשים, ודא הוא פדות. ובי יאות למברי עלמא. אמר לה יאות אנת, אבל בך אתרשים פשע בטמירו, כגוונא דחיונא דמחי ואעיל רישיה בין גופיה, הכי מאן דחב כפיך רישיה ואפיק ידוי. וכו' **ע** עון, אף על גב דאמרה דאית ביה ענוה, אמר לה קודשא בריך הוא, לא איברי בך עלמא. נפקת מקמיה.

דף ג ע"א

עאלת את **ס** אמרה קמיה, רבון (דף ג ע"א) עלמין, ניחא קמך למברי בי עלמא, דאית בי סמיכא לנפלין דכתיב, (תהלים קמה) סומך יי לכל הנופלים. אמר לה, על דא אנת צריך לאתרוך ולא תזוז מניה, אי את נפיק מאתרוך מה תהא עליהו (וי ע"א) דאנון נפילין הואיל ואנון סמיכין עלך. מיד נפקת מקמיה.

עאלת את **ב** אמרה קמיה, רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא, דבי כתיב נורא תהלות ותהלה דצדיקים נאנה תהלה. אמר לה, נו"ן תוב לאתרוך, דהא בגינך תבת סמ"ך לאתרה ויהוי סמ"ך עליה. מיד תבת לאתרה ונפקת מקמיה.

עאלת את **מ** אמרה קמיה רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא, דבי אתקריאת מלך. אמר לה הכי הוא ודאי, אבל לא אברי בך עלמא בגין דעלמא אצטריך למלך תוב לאתרוך, אנת ו- **ל** ו- **ד** דהא לא יאות לעלמא למיקם בלא מלך.

בההיא שעתא נחתא **כ** מן קדמוהי את מעל פורסי יקריה אידעזעזע ואמרה קמיה, רבון עלמא, ניחא קמך למברי בי עלמא דאנא כבודך. וכד

ב נחתת מעל פורסי יקריה אִזְדַּעְזְעוּ מֵאֲתָן (ח ב') אֶלְף עֲלָמִין וְאִזְדַּעְזְעוּ פְּרִסְיָא וְכִלְהוּ עֲלָמִין אִזְדַּעְזְעוּ לְמִנְפֹּל. אָמַר לָהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא כִּי כִי, מָה אַתְּ עֹבֵד הָכָא, דְּלֹא אַבְרִי בְּדָ עֲלָמָא. תוֹב לְאַתְרֵךְ דְּהָא בְּדָ כְּלִיָּה (ישעיה י) כְּלָה וְנִחְרְצָה אֲשִׁתְּמַע, תוֹב לְכַרְסִיךְ וְהוּי תַּמָּן. בְּהִיא שְׁעָתָא נָפְקַת מִקְפִּיָּה וְתַבַּת לְדוּכְתָּהּ.

ב עאלת את אמרה קמיה, רבון עלמא, ניהא קמך למברי בי עלמא דאנא שירותא דשמא קדישא ונאות לך למברי בי עלמא. אמר לה, די לך דאנת חקיק בי, ואנת רשים בי, וכל רעותא דילי בך סליק, לית אנת נאות לאתעקרא מן שמי.

ט עאלת את (תרומה קנ"ב ע"א) אמרה קמיה רבון עלמא ניהא קמך למברי בי עלמא דאנת בי אתקריאת טוב ונשר. אמר לה לא אברי בך עלמא דהא טובך סתים בגווד, וצפון בגווד, הדא הוא דכתיב, (תהלים לא) מָה רַב טוֹבְךָ אֲשֶׁר צִפְנִית לִירְאִיךָ הוֹאִיל וְגִנִּיז בְּגוּדְךָ לִית בִּיהּ חוּלְקָא לְעֲלָמָא דָּא דְּאֲנָא בְּעִי לְמַבְרִי, אֶלָּא בְּעֲלָמָא (שמות קנ"ב א) דְּאֲתִי. וְתוּ דְּעַל דְּטוֹבְךָ גִּנִּיז בְּגוּדְךָ יִטְבְּעוּן תַּרְעֵי דְּהִיכְלָא. הָדָא הוּא דְּכִתְיִב, (איכה ב) טִבְעוּ בְּאַרְצָךְ שְׁעָרֶיהָ. וְתוּ דְּחִ לְקַבְלֵךְ וְכַד תִּתְחַבְּרוּן כְּחָדָא הָא **ח"ט**, וְעַל דָּא אֲתוּוּן אֵלִין לָא רְשִׁימִין בְּשַׁבְּטִין קְדִישִׁין. מִיָּד נָפְקַת מִקְפִּיָּה.

ז עאלת את אמרה קמיה רבון עלמא, ניהא קמך למברי בי עלמא, דבי נטרין בנך שבת דכתיב, (שמות כ) זָכוֹר אֶת יוֹם הַשַּׁבָּת לְקַדְּשׁוֹ. אָמַר לָהּ לָא אַבְרִי בְּדָ עֲלָמָא דְּאֲנָתְ אִית בְּדָ קַרְבָּא וְחִרְבָּא דְּשִׁנְנָא וְרוּמְחָא דְּקַרְבָּא כְּגוֹנָא דְּנוּן. מִיָּד נָפְקַת מִקְפִּיָּה.

ו עאלת את אמרה קמיה רבון עלמא, ניהא קמך למברי בי עלמא, דאנא את משמך. אמר לה ואו אנת ו די לכוון דאתון דשמי דאתון ברזא דשמי וחקיקין וגליפין בשמי ולא אברי בכו עלמא.

ד ואת ג אמרו אוף הכי, אמר אוף לון די לכוון למהוי דא עם דא דהא מספנין לא יתבטלון מן עלמא וצריכין לגמול עמהון טיבו. דלית איהו מספנא, גימ"ל גמול לה טיבו, לא תתפרשון דא מן דא ודי לכוון למיזן דא לדין.

ב עאלת את אמרה ליה, רבון עלמא, ניהא קמך למברי בי עלמא, דבי מברכאן לך לעילא ותתא. אמר לה קודשא בריך הוא, הא ודאי בך אברי עלמא ואת תהא שירותא למברי עלמא.

דף ג ע"ב

קיימא את **א** לא עאלת. אמר לה קודשא בריך הוא אל"ף אל"ף למא לית
אנת עאלת קמאי כשאר כל אתון. אמרה קמיה רבון עלמא בגין דחמינא
דכל אתון נפקו מן קמך בלא תועלתא מה אנא אעביד תמן. ותו דהא (וד)
ג ע"ב) יהיבתא לאת בי"ת נבזבזא רברבא דא, ולא יאות למלכא עלאה
לאעבדא נבזבזא דיהב לעבדו ולמיהב לאחרא. אמר לה קודשא בריך הוא
אל"ף אל"ף אף על גב דאת בי"ת ביה אברי עלמא, את תהא ריש לכל
אתון, לית בי יחודא אלא בך. בך ישרון כל חושבנין וכל עובדי דעלמא,
וכל יחודא לא הוי אלא באת אל"ף.

ועבד קודשא בריך הוא אתון עלאין רברבון, ואתון תתאין זעירין. ובגין
כך בי"ת בראשית ברא. אל"ף אל"ף אלהים את. אתון מלעילא
ואתון מתתא, וכלהו כחדא הוו מעלמא עלאה ומעלמא תתאה.

בראשית רבי יודאי אמר מאי בראשית, בחכמ"ה, דא חכמ"ה, דעלמא
קיימא עלה, לעאלא גו רזין סתימין עלאין. (בראשית מ ע"ב) והכא אגליפו
שית סטרין רברבין עלאין דמנהון נפיק פלא, דמנהון אתעבידו שית
מקורין ונחלין, לעאלא גו ימא רבא. והינו ברא שית מהכא אתבריאו.
מאן ברא לון, ההוא דלא אדפר ההוא סתים דלא ידיע.

רבי חייא ורבי יוסי הוו אזלי בארמא, כד מטו לחד בי חסל, אמר ליה רבי
חייא לרבי יוסי הא דאמריתו ברא שית ודאי הכי הוא, בגין דשית יומין
עלאין גבי אורייתא ולא יתיר. אחרנין סתימין אנון.

אבל חמינן גו סטרי בראשית דאמר הכי. גליפי (גליפו) אגליף ההוא
סתימא קדישא גו מעוי דחד טמירו דנקיט (דנקיד) בנקודה דנעיץ. ההוא
גליפי (גליפו) אגליף וטמיר ביה כמאן דגניז פלא תחות מפתחא חדא, וההוא
מפתחא גניז פלא בהיכלא חדא, ואף על גב דכלא גניז בההוא היכלא,
עקרא דכלא בההוא מפתחא הוי. ההוא מפתחא סגיר ופתח.

בההוא היכלא אית ביה גניזין סתימין סגיאיין אלין על אלין. בההוא
היכלא אית תרעין עובד סתימו ואנון חמשין. אגליפו לארבע סטרין והוו
ארבעין (ס"י ותשע). חד תרעא לית ליה סטרא, לא ידיע אי הוא לעילא, אי
הוא לתתא (ס"י איהו לעילא איהי לתתא). ובגין כך ההוא תרעא סתים.

גו אנון תרעין אית מנעולא חדא, וחד אתר דקיק לעאלא ההוא מפתחא
ביה, ולא אתרשים אלא ברשימו דמפתחא, לא ידעין ביה אלא ההוא
מפתחא (ס"י דפתחא) בלחודוי. ועל רזא דנא בראשית ברא אלהים.

בראשית דא מפתחא דכלא סתים ביה, והוא סגיר ופתח, ושית תרעין
כלילן ביה. בההוא מפתחא דסגיר ופתח. כד סגיר אנון תרעין וכליל לון

בְּגוֹיָהּ (נ"א וכלה בגויה) כִּדְיוֹן וְדָאֵי כְּתִיב בְּרֹאשִׁית מַלְּה גְּלִיָּא בְּכָלִל מַלְּה
סְתִימָאָה. וּבְכָל אֲתֵר בְּרִ"א מַלְּא סְתִימָאָה אִיהוּ. סְגִיר וְלֹא פִתַּח.

אָמַר רַבִּי יוֹסִי וְדָאֵי הָכִי הוּא, וְשָׁמַעְנָא לְבוּצִינָא קְדִישָׁא דְאָמַר הָכִי, דְּמַלְּה
סְתִימָאָה אִיהוּ בְּרֹא סְגִיר וְלֹא פִתַּח. וּבַעֲוֹד דְּהוּה סְגִיר בְּמַלְּה דְּבָרָא, עֲלָמָא
לֹא הוּי וְלֹא אֲתַקִּיָּים, וְהוּה חָפִי עַל כֻּלָּא תַּה"ו, וְכַד שְׁלֵטָא הָאִי תַּה"ו,
עֲלָמָא לֹא הוּה, וְלֹא אֲתַקִּיָּים.

אִימְתִּי הָהוּא מִפְּתִחָא פִתַּח תַּרְעִין וְאִזְדְּמֹן לְשִׁמוּשָׁא וּלְמַעֲבַד תּוֹלְדִין כִּד
אֲתָא אַבְרָהָם דְּכְתִיב אֱלֹה תּוֹלְדוֹת הַשָּׁמַיִם וְהָאֶרֶץ בְּהַבְרָאָם וְתַנִּינֹן
בְּאַבְרָהָם. וּמָה דְּהוּה כֻּלָּא סְתִיב בְּמַלְּת בְּרֹא, אֲתַהֲדְרוּ אֲתוּוֹן לְשִׁמוּשָׁא,
וְנִפְק עֲמוּדָא דְּעַבְד תּוֹלְדִין, אֲבַר יִסּוּדָא קְדִישָׁא דְּעֲלָמָא קִימָא עֲלֵיהּ.

כִּד הָאִי אֲבַר אֲתַרְשִׁים בְּמַלְּת בְּרֹא כִּדְיוֹן רְשִׁים סְתִימָאָה עִילָאָה (נ"א קְדִישָׁא
לְגַלְאָה) רְשִׁימוּ אֲחֵרָא לְשִׁמְיָה וְלִיקְרִיָּה. וְדָא אִיהוּ מִ"י. וּבְרֹא אֱלֹה וְגַם כֹּן
שְׁמָא קְדִישָׁא דְּאֲתַבְרָכָא דְּאִיהוּ מִ"ה אֲתַרְשִׁים. וְאִפִּיק מִן בְּרֹא אֲבַר. וְהוּא
רְשִׁים בְּאֱלֹה מְסֻטָּרָא דָּא וְאֲבַר מְסֻטָּרָא דָּא. סְתִימָאָה קְדִישָׁא. אֱלֹה
קִימָא. אֲבַר קִימָא. כִּד אֲשַׁתְּלִים דָּא אֲשַׁתְּלִים דָּא. גְּלִיף לְהָאִי אֲבַר גְּלִיף
לְהָאִי אֱלֹה